

Nummer 3 2024

Sveriges ekonomi

Statistiskt perspektiv

**Svaga bostadsinvesteringar
dämpar tillväxten**

**Nationalräkenskapernas
tidsserier revideras i maj**

The logo for SCB (Statistiska centralbyrån) is displayed in white, bold, sans-serif capital letters. The background of the entire page is a photograph of a long wooden pier extending into a calm body of water at sunset. The sky is filled with soft, colorful clouds in shades of orange, pink, and blue, reflecting on the water's surface. The pier is made of weathered wooden planks and has dark wooden posts along its sides, leading the eye towards the horizon.

Innehåll

Månadsöversikt januari 2024	3
Läget i ekonomin	4
Svaga bostadsinvesteringar dämpar den ekonomiska tillväxten	4
Fördjupning	9
Nationalräkenskapernas tidsserier revideras i maj	9
Fördjupning	15
Därför ser man över nationalräkenskapssystemet vart femte år	15
Internationell utblick	18
Bostadspriserna backar i EU	18
Indikatorer för Sverige, EU och USA	19

Om Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv

Det huvudsakliga målet med tidskriften är att ge en helhetsbild över ekonomin utifrån den ekonomiska statistiken. Detta kompletteras med fördjupningar inom olika områden samt en internationell utblick.

Publicering sker månadsvis, med ett uppehåll i juli.

Vi tar gärna emot synpunkter och kan hjälpa till med att ta fram data vid behov. Kontakta oss via e-post på ekstat@scb.se.

[SCB:s konjunkturklocka finns här](#). Den ger en interaktiv presentation av konjunkturläget och riktningen i den svenska ekonomin.

Fler diagram med [konjunkturindikatorer finns här](#).

Månadsöversikt januari 2024

Indikatorer	Jämfört med föregående månad (procent) ¹⁾	Jämfört med motsvarande månad föreg år (procent) ²⁾	Jämfört med föregående månad	Jämfört med motsvarande månad föreg år
BNP-indikator månad	0,9	-0,6	+	-
Näringsliv				
Näringslivets produktion	-0,6	-1,6	-	-
Industrins produktion	2,3	1,2	+	+
Industrins ordergång	-9,7	-6,1	-	-
Tjänsteproduktion	-1,4	-1,3	-	-
Handel och konsumtion				
Hushållens konsumtion	-0,7	-0,7	-	-
Detaljhandelns försäljning	0,4	-1,2	+	-
Utrikeshandel				
Varuexport ³⁾	-1,1	-2,8	-	-
Varuimport ³⁾	-0,8	-5,4	-	-
Priser				
Konsumentpriser (KPIF)	-0,3	3,3	-	+
Producentpriser	0,3	-2,3	+	-
Arbetsmarknad				
Sysselsättningsgrad ⁴⁾	0,0	-0,5	●	-
Arbetslöshetstalet ⁵⁾	0,0	0,9	●	-
Arbetade timmar ⁶⁾	0,2	-0,5	●	-

1) Kalenderkorrigerat och säsongrensat (ej för utrikeshandel, priser och arbetsmarknad)

2) Kalenderkorrigerat (ej för utrikeshandel, priser och arbetsmarknad)

3) Löpande priser, okorrigerat. Månadsförändring avser trend.

4) Sysselsättning som andel av befolkningen 15–74 år. Förändring i procentenheter. Månadsförändring baserar sig på säsongrensade och utjämnade data. Årsförändring baserar sig på originalvärden.

5) Arbetslöshet som andel av arbetskraften 15–74 år. Förändring i procentenheter. Månadsförändring baserar sig på säsongrensade och utjämnade data. Årsförändring baserar sig på originalvärden. Symboler anges med omvänt tecken.

6) Arbetade timmar 15–74 år (inklusive sysselsatta utomlands). Månadsförändring baserar sig på säsongrensade och utjämnade data. Årsförändring baserar sig på kalenderkorrigerade data.

Symbolerna betyder:

 Ökning (Förändringstal högre än 0,2 procent)

 Oförändrat (Förändringstal -0,2–0,2 procent)

 Minskning (Förändringstal lägre än -0,2 procent)

Läget i ekonomin

Svaga bostadsinvesteringar dämpar den ekonomiska tillväxten

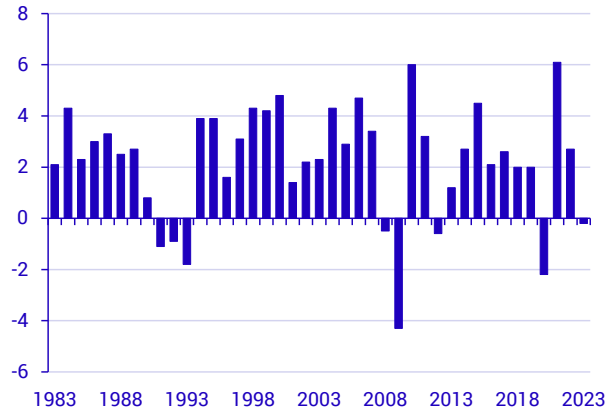
Den svenska ekonomin krympte marginellt både fjärde kvartalet och helåret 2023. Fortsatt svaga bostadsinvesteringar tynger BNP och fjärde kvartalet fick ekonomin inte heller samma draghjälp från exporten som under tredje kvartalet. Konsumtionen bidrog dock positivt till tillväxten efter fem kvartal med nedgång.

Nationalräkenskapernas ordinarie kvartalsberäkningar visade att den svenska ekonomin minskade svagt fjärde kvartalet 2023 jämfört med kvartalet innan. Det var tredje kvartalet i rad och fjärde kvartalet på de fem senaste med minskad BNP.

Totalt för helåret 2023 sjönk BNP med 0,2 procent jämfört med 2022. Även om nedgången var marginell och siffrorna ännu är preliminära så visar statistiken att det sedan 2013 endast är pandemiåret 2020 som har varit svagare än 2023. Att BNP minskar under ett helår hör inte till vanligheterna. Under de senaste 40 åren har det endast skett sju gånger tidigare.

Sveriges BNP minskade marginellt 2023

BNP-tillväxt i procent, årsvis. Faktiska värden. 2022 och 2023 är preliminära utifrån kvartalsberäkningarna.

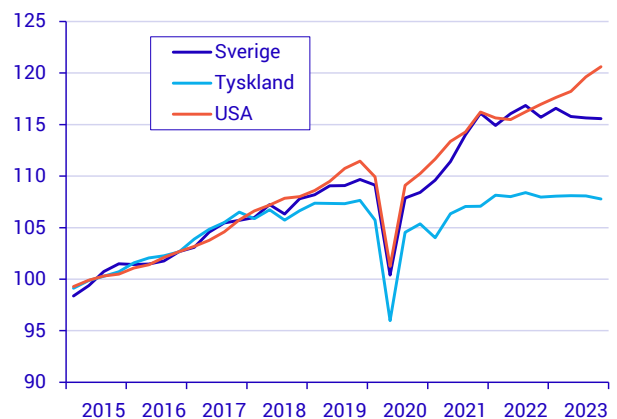
Källa: Nationalräkenskaperna (SCB)

USA sticker ut internationellt

I ett internationellt perspektiv är dock den svenska utvecklingen inte så anmärkningsvärd. Många länder i Europa hade väldigt svag tillväxt 2023. Exempelvis har den tyska ekonomin, precis som den svenska, gått sidledes i två år. Skillnaden är dock att den svenska ekonomin hade en mycket stark återhämtning efter pandemin och befinner sig klart över nivån från innan pandemin. Återhämtningen i Tyskland under 2020–2021 var betydligt mildare än den svenska och BNP-nivån var vid utgången av 2023 i stort sett densamma som innan pandemin.

Stark tillväxt i USA men trögt i Tyskland

BNP i fasta priser. Index 2015=100, säsongrensade kvartalsvärden

Källa: Nationalräkenskaperna (SCB), Eurostat, OECD

Medan det var svag utveckling i Europa fortsatte den amerikanska ekonomin att växa även under 2023. I USA är hushållskonsumtionen en större del av BNP

än i Sverige och andra länder i Europa och effekten på BNP blir därmed högre. Medan den svenska konsumtionen tappat fart till följd av prisuppgångar så har de amerikanska hushållen ökat konsumtionen. En förklaring är starka stimulanser till hushållen under pandemin som även höjde sparandet. När inflationen sedan tog fart kunde hushållen ta av sitt sparande och därigenom fortsätta att öka konsumtionen. Den amerikanska ekonomin är även mindre beroende av utrikeshandel och har därmed påverkats mindre av kriget i Ukraina än ekonomierna i Europa.

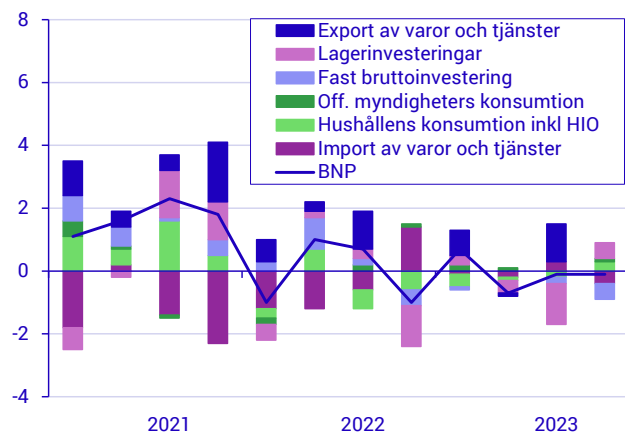
"Den amerikanska konsumtionen har hållits uppe bättre än den europeiska"

Lägre investeringar drog ner tillväxten

Den främsta orsaken till att BNP sjönk med 0,1 procent fjärde kvartalet 2023, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan, var att de fasta bruttoinvesteringarna minskade samtidigt som exporten inte gav samma draghjälp som under tredje kvartalet. Däremot bidrog konsumtionen positivt till tillväxten. Även en betydande lageruppbyggnad bidrog positivt, till skillnad från den lageravveckling som dämpade BNP-tillväxten under tredje kvartalet.

Minskade investeringar tyngde fjärde kvartalet 2023

Säsongrensad BNP-tillväxt i procent och bidrag till tillväxten i procentenheter

Källa: Nationalräkenskaperna (SCB)

Svagt bostadsbyggande

En stor del av den svaga utvecklingen under det senaste ett och ett halvt året beror på ett kraftigt ras

för bostadsinvesteringarna. Fjärde kvartalet 2023 fortsatte de nedåt för sjätte kvartalet i rad då de minskade med 6 procent. Jämfört med fjärde kvartalet 2022 var nedgången 26 procent. Det handlar framförallt om minskad nybyggnation av bostäder.

Investeringar i bostäder föll för sjätte kvartalet i rad

Bostadsinvesteringar. Miljarder kronor per kvartal, fasta priser, säsongrensat

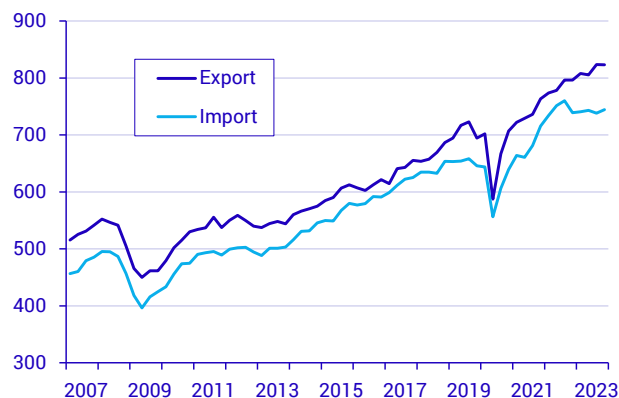
Källa: Nationalräkenskaperna (SCB)

Ökad tjänsteimport

I tidigare nummer har vi skrivit om att den starka exporten lyft en i övrigt svag ekonomi. Tredje kvartalet gav utrikeshandeln ett rejält positivt bidrag till BNP-tillväxten då exporten steg medan importen sjönk. Beräkningarna för fjärde kvartalet visade dock att utrikeshandeln drog ner BNP-tillväxten.

Exportuppgången stannade av fjärde kvartalet

Export och import. Miljarder kronor per kvartal, fasta priser, säsongrensat

Källa: Nationalräkenskaperna (SCB)

Det var enbart tjänstehandeln som låg bakom detta. Tjänsteimporten, framförallt uthyrning och leasing, steg medan tjänsteexporten sjönk. På varusidan fortsatte handelsnettot att öka. Varuexporten ökade medan varuimporten minskade under fjärde kvartalet.

”Januari var åttonde månaden i rad med lägre BNP”

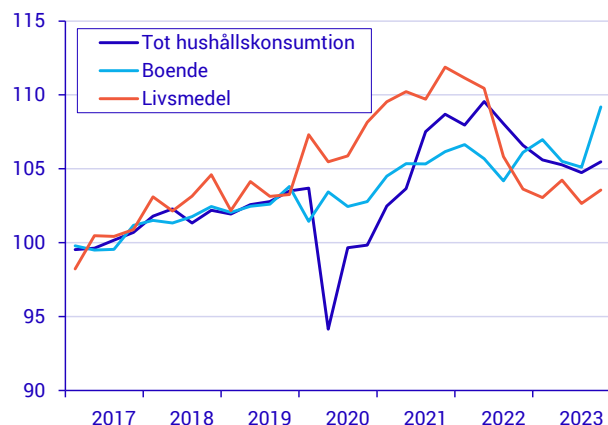
Totalt sett innebar det att exporten var närmast oförändrad jämfört med föregående kvartal medan importen steg, därav gav nettoexporten ett negativt bidrag till BNP-tillväxten på 0,5 procentenheter. I kronor så är dock Sveriges export fortsatt högre än Sveriges import.

Viss uppgång för hushållskonsumtionen

Efter fem kvartal med minskad hushållskonsumtion ökade konsumtionen något fjärde kvartalet. Det kan framförallt kopplas till ökade utgifter för boendet som gick upp med närmare 4 procent jämfört med föregående kvartal. Även utgifterna för livsmedel och alkoholfria drycker steg men volymerna är fortfarande lägre än för ett par år sedan.

Konsumtionen steg något fjärde kvartalet 2023

Hushållskonsumtion. Index 2017=100, säsongrensade kvartalsvärden

Källa: Nationalräkenskaperna (SCB)

Blandade utfall i januari

Månadsindikatorerna för januari 2024 gick åt lite olika håll. BNP-indikatorn vände upp något jämfört med december drivet av starkare offentlig konsumtion samt låg varuimport. Trots detta var årstillväxten fortsatt negativ. Även om det inte

handlar om stora minskningar var januari åttonde månaden i rad med lägre BNP än motsvarande månad året innan.

Fortsatt negativ BNP-tillväxt i årstakt

Månadsvis BNP-indikator. Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år (vä). Index 2011=100, säsongrensade månadsvärden (hö)

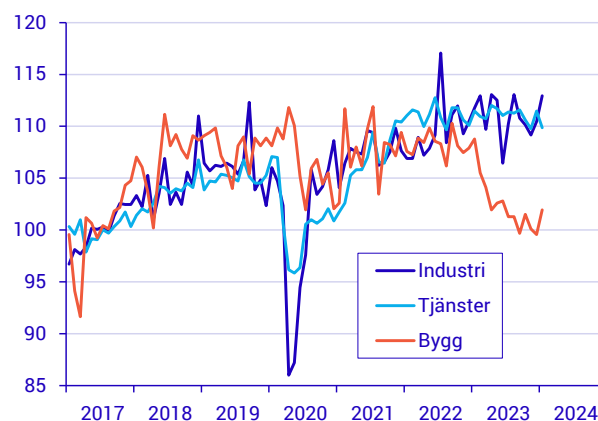
Källa: Nationalräkenskaperna (SCB)

Nedgång för tjänsteproduktionen

Produktionen i näringslivet minskade i januari vilket främst berodde på svagare tjänsteproduktion. Industriproduktionen steg för andra månaden i rad där fordonsindustrin växlade upp. Produktionsnivån inom både industrin och tjänstebranscherna ligger dock kvar på ungefär samma nivå som de gjort det senaste året. Byggbranschen ligger däremot klart under sin tidigare nivå även om produktionen ökade något i januari.

Industriproduktionen steg i januari

Produktionsvärdeindex 2017=100, säsongrensade månadsvärden

Källa: Produktionsvärdeindex (SCB)

Även hushållskonsumtionen vände ner något i januari efter en liten uppgång i slutet av 2023. Konsumtion kopplat till boende sjönk tillbaka något och även nöjesrelaterad konsumtion minskade.

Räntorna på bolån har vänt ner

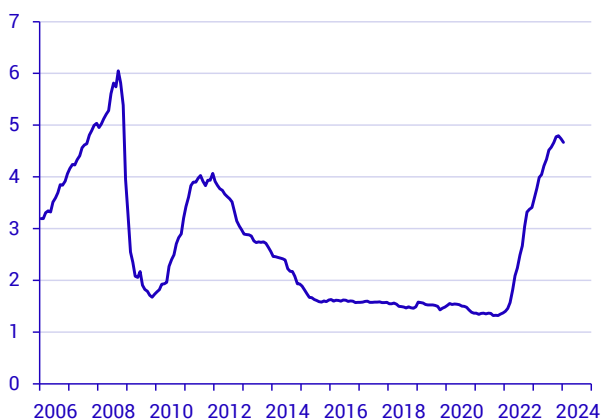
Efter en period med kraftigt stigande räntor från våren 2022 fram till slutet av 2023 så har pendeln svängt. Riksbanken har lämnat styrräntan oförändrad sedan den senaste höjningen i september och banker och bostadsinstitut har börjat sänka utlåningsräntorna till hushållen en aning. I både december och januari sjönk den genomsnittliga räntan på hushållens nytagna bolån några räntepunkter.

"I både december och januari sjönk den genomsnittliga räntan på hushållens nytagna bolån några räntepunkter"

Det är framförallt lägre räntor på lån med bindningstid som ligger bakom medan de rörliga räntorna har legat mer stilla de senaste månaderna.

Bolåneräntorna svagt nedåt

Genomsnittsränta i procent. Hushållens nya och omförhandlade bostadslån från monetära finansinstitut

Källa: Finansmarknadsstatistik (SCB)

Bolånetillväxten historiskt låg

Ränteuppgången har påverkat bostadsmarknaden ordentligt de senaste två åren. Det innebar dels att priserna på bostäder sjönk fram till slutet av 2022, men framförallt innebar det att antalet bostadsaffärer minskade. Båda dessa faktorer

tillsammans med en lägre nyproduktion ledde till en kraftig minskning av bolånetillväxten. I januari 2024 låg den årliga tillväxttakten på historiskt låga 0,5 procent. Det kan jämföras med en tillväxttakt på närmare 7 procent i januari 2022.

0,5%

Tillväxttakten på hushållens bolån var historiskt låg i januari 2024

Svensk mäklarstatistikens senaste siffror visar dock att aktiviteten på bostadsmarknaden återigen ökar. Antalet bostadsförsäljningar i januari och februari var högre än motsvarande period året innan för både bostadsrätter och villor.

Fortsatt minskad tillväxttakt för bolånen

Årlig tillväxttakt i procent. Hushållens utestående bostadslån i monetära finansinstitut

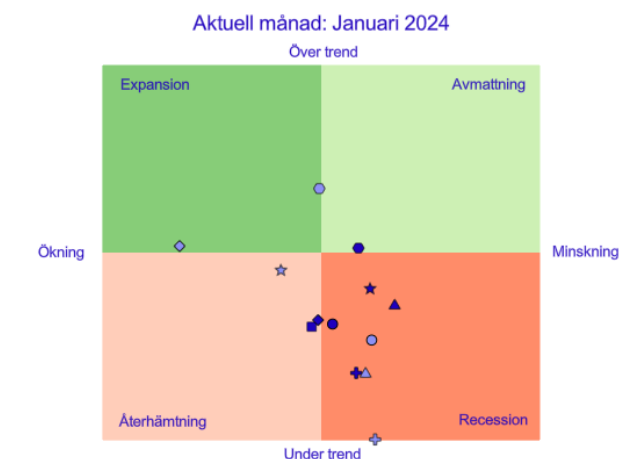

Källa: Finansmarknadsstatistik (SCB)

Fortsatt råder lågkonjunktur

I januari låg tio av tretton indikatorer i SCB:s konjunkturklocka under sin långsiktiga trend. Två indikatorer låg precis på gränsen och endast en, nyregistrering av lastbilar, låg tydligt över sin långsiktiga trend. Sammantaget betyder detta att ekonomin fortsatt befinner sig i lågkonjunktur. Flest indikatorer ligger fortfarande i recessionsfasen.

Sju av tretton indikatorer i recessionsfasen

■ A1 – BNP-indikator månad	■ A2 – BNP kvartal
● B1 – Näringslivets produktion	● B2 – Industrins orderingång
⊕ C1 – Hushållens konsumtion	⊕ C2 – Detaljhandel sällanköpsvaror
● D1 – Nyregistrerade personbilar	● D2 – Nyregistrerade lastbilar
▲ E1 – Varuexport	▲ E2 – Varuimport
★ F1 – Sysselsättning	★ F2 – Arbetade timmar
◆ G1 – Näringslivets efterfrågan	◆ G2 – Hushållens konfidensindikator

Konjunkturklockan

SCB:s konjunkturklocka består av 14 ekonomiska indikatorer, varav 13 uppdateras månadsvis och en uppdateras kvartalsvis.

Konjunkturläget beräknas genom att skatta den kortsiktiga trendens avvikelse från den långsiktiga trenden.

Här kan du läsa mer om [SCB:s konjunkturklocka](#)

I [visualiseringsverkyget](#) kan man följa hur de olika indikatorerna rör sig över tid. Under en konjunkturcykel rör de sig ett varv i konjunkturklockan och passerar då fyra konjunkturfaser.

Kontaktperson: Johannes Holmberg 010-479 45 11

Fördjupning

Nationalräkenskapernas tidsserier revideras i maj

I maj 2024 kommer tidsserierna för BNP och andra centrala mått i nationalräkenskaperna att revideras. Det är en följd av att nationalräkenskaperna har genomgått en så kallad allmän översyn. Den här artikeln redogör för huvuddragen i översynen.

Nationalräkenskaperna (NR) genomför vart femte år en större översyn av årsvisa indatakällor, metoder och beräkningsmodeller inom ett flertal områden. Resultaten av den senaste översynen publiceras den 30 maj 2024.

Revideringscyklerna inom det europeiska samarbetet är harmoniserade via den så kallade

Harmonised European Revision Policy (HERP). Enligt HERP rekommenderas medlemsländerna inom EU att genomföra en översyn av NR under 2024, något de flesta länder också avser att göra.

Vid tidpunkten för publiceringen kommer tidsserierna vara uppdaterade och kvartalsfördelade tillbaka till 1993 på detaljerad nivå. Tidpunkt för publicering av tidsserier för åren 1950–1992 är ännu inte fastställd utan meddelas i samband med publicering den 30 maj.

I detta nummer av Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv ingår ytterligare en artikel som beskriver bakgrunden till varför det görs en översyn av NR. I samband med publiceringen i maj kommer det att finnas mer information om översynen tillgänglig på SCB:s hemsida.

Preliminära resultat på BNP och dess delkomponenter kommer att presenteras i en separat artikel som publiceras den 27 mars 2024 på [Nationalräkenskaper, kvartals- och årsberäkningar \(scb.se\)](https://www.scb.se)

Hushållskonsumtionen anpassas till COICOP 2018

För att bättre spegla de förändringar som skett av hushållens konsumtion under de senaste 20 åren har FN tagit fram en ny indelning av varor och tjänster, COICOP 2018. Den nya ändamålsindelningen kommer att tas in i NR i samband med årets allmänna översyn.

Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)

COICOP är en internationell klassificering av hushållens konsumtionsutgifter efter ändamål. I NR redovisas hushållskonsumtionen enligt ett tiotal huvudgrupper och cirka 140 ändamål. Varje ändamål består i sin tur av en eller flera produktgrupper.

COICOP 2018, som är en uppdatering av den senaste versionen från 1999, speglar bättre dagens hushållskonsumtion samt ger mer detaljerade beskrivningar av de produktgrupper som ingår i respektive ändamål. Mer information om COICOP 2018 samt koppling till den tidigare versionen hittas [här](#).

För att anpassa NR till den nya klassifikationen så har en nyckel mellan ny och gammal COICOP

använts för att omfördela befintliga nivåer av hushållskonsumtion till den nya strukturen. Det rör sig alltså om en omfördelning och inte om en ny skattning av den totala hushållskonsumtionen.

Vid publiceringen i maj 2024 kommer även tidsserien tillbaka till 1993 vara omräknad enligt den nya indelningen. Omläggningen till COICOP 2018 har till stor del genomförts med hjälp av finansiering från Eurostat.

Nya nivåskattningar för hushållens konsumtionsutgifter

Hushållsbudgetundersökningen (HUT) har tidigare varit en viktig källa vid beräkningen av hushållskonsumtionen. Den har lagt grunden till fördelningen av olika ändamål och produkter samt konsumtionsnivåer. Den har även använts för vägningsstal för ändamål och produkter för konsumentprisindex (KPI).

I mer än ett decennium har SCB brottats med problem med låga svarsfrekvenser i HUT. Flera nya designar har testats utan att nå en ökning av svarsfrekvensen. År 2020 tillsatte SCB därför en projektgrupp kallad ämnesdesignbordet (ÄDB) med uppgift att ta fram nya metoder för att beräkna hushållskonsumtionen. Målet var att ÄDB skulle uppfylla både KPI:s och NR:s behov av statistiken.

Digitaliseringen inom den svenska ekonomin, och inte minst för betalningstransaktioner, har öppnat upp för att mäta hushållens konsumtion med hjälp av nya administrativa källor. ÄDB:s nya design bygger i stora drag på transaktionsdata från finansiella aktörer samt på försäljningsdata från undersökningen Företagens ekonomi (FEK).

För att fylla sitt syfte så behöver den nya designen besvara både vad och hur mycket som köps i Sverige samt vem som köper (företag eller hushåll). Den huvudsakliga källan för vad och hur mycket som köps är FEK som har information om försäljningen i Sverige fördelat på både produkter och branscher. Till FEK räknas även den output som tas fram i sortimentsundersökningen av detaljhandeln. För ändamålet livsmedel och drycker används data från Livsmedelsförsäljningsstatistiken. Sammantaget ger dessa källor information om 100 av de cirka 140

ändamål som NR räknar på. För de resterande ändamålen används redan befintliga NR-modeller. Exempel på produkter som modellberäknas är boende, energi, finansiella tjänster, bilar, utbildning samt vård och omsorg.

För att särskilja hushållens andel från den totala konsumtionen i Sverige så har kort- och transaktionsdata använts för att klyva försäljningsuppgifter från FEK i privat konsumtion respektive företagets förbrukning. Transaktionsdata har samlats in från elva betalningsaktörer och beräknats från två olika håll - via kortutgivarna (bankerna) respektive kortinlösare (betalningsterminaler). Skillnaden i resultat är marginellt oavsett från vilket håll beräkningen gjorts. I Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv nummer 4 2023 återfinns en tidigare publicerad fördjupningsartikel som mer utförligt beskriver den nya designen.

Den nya designen har använts för skattningar av hushållens konsumtion i NR avseende referensåren 2020, 2021 och 2022. Resultaten har granskats och jämförts med befintliga NR-skattningar. I de fall där det inte funnits särskild anledning att underkänna de nya skattningarna så har de införts i NR. De nya nivåskattningarna har därefter skrivits tillbaka för att uppnå en sammanhängande tidsserie i både fasta och löpande priser. Serierna har därefter anpassats till den nya klassifikationen COICOP 2018.

Ny struktur för näringslivets insatsförbrukning

Inom ramen för allmän översyn har även beräkningsmetoderna för produktfördelningen av näringslivets insatsstruktur omarbetats. Anledningen till ändringarna är att skapa en tydligare koppling mellan NR och kostnadsstrukturen i FEK, vars kostnadsvariabler i stort följer baskontoplanens struktur. Den nya metoden implementeras för näringsgrensavdelningarna B och C, samt för samtliga tjänsteproducerande näringsgrenar förutom de finansiella näringarna (avdelning K) och egna hem (L68A). Sammantaget används den nya metoden för att produktfördela knappt 80 procent av den totala insatsförbrukningen i näringslivet.

Ändringarna kan ses som en fortsättning på det arbete som implementerades vid den senaste allmänna översynen 2019. Då togs information in från undersökningen Tjänsteföretagens förbrukning (TFF). Den undersökningen har nu gjorts om och integrerats som en intermitterande del i FEK. TFF undersöker tjänstenäringarnas råvarukostnader, det vill säga kostnaderna för de varor och tjänster som köps in men inte säljs vidare utan istället förbrukas i produktionen. Källan ger direkt produktkoppling på runt 60 procent av tjänsteproducenternas råvarukostnader och stöd till fördelning av ytterligare 20 procent.

För råvarukostnader i näringsgrensindelningarna B och C används likt tidigare den intermitterande undersökningen Industrins förbrukning av inköpta varor (INFI). Den ger en produktgruppsfördelning av hela råvaruposten med undantag för energiråvaror. Produktstrukturer för dessa tas nu in från den årliga undersökningen Industrins energianvändning (ISEN), vilket ger en i princip fullständig produktfördelning av hela råvaruposten i FEK. ISEN täcker även delar av industrins övriga energikostnader.

Strukturen för de resterande delarna i insatsförbrukningen beräknas mer enhetligt utifrån olika kostnadsvariabler i FEK. Bland dessa variabler kan vissa kopplas direkt till enskilda produktgrupper i NR medan andra kan kopplas till ett spann av möjliga produktgrupper. Hur sådana kostnader fördelas ner på produktgrupp varierar men i vissa fall kan information från andra källor användas, som exempelvis uppgifter från Fordonsregistret eller den intermitterande undersökningen Arbetskostnadens nivå och struktur (LCS). På andra områden används produktflödesberäkningar eller fördelning enligt tidigare strukturer i NR.

Sett till hela kostnadsmassan i FEK kan runt 60 procent av de kostnadsvariabler som blir insatsförbrukning i NR kopplas till en specifik produktgrupp. Av resterande kostnader kopplas 30 procent till något spann av produkter medan runt 10 procent saknar tydlig information om vilka produkter som kostnaderna avser.

Sammantaget ger omläggningen en bättre koppling mellan insatsstrukturen i NR och den

detaljinformation som samlas in i SCB:s olika företagsundersökningar

Översyn av byggbranschens insatsstruktur

I översynen har NR även gjort en ansats att uppdatera kunskaperna om byggbranschens insatsstruktur och granskat denna specifikt med stöd av uppgifter över materialinköp och varuimport. Inom ramarna för insatsstrukturprojektet, beskrivet i avsnittet ovan, har insatsstrukturen för näringslivets alla branscher setts över. Det har lett till att en större andel av industrins och tjänstebranschernas insatsförbrukning nu går att koppla till användningen av de varor och tjänster som just byggbranschen producerar. Även strukturen för den offentliga förvaltningens användning av byggtjänster har setts över.

Genom fördjupad granskning av undersökningen Industrins förbrukning av inköpta varor (INFI) har NR kunnat identifiera tidigare okänd förbrukning av byggtjänster som nu kunnat föras till rätt produktbalans. Sammantaget har projekten lett till en höjd insatsförbrukning av byggbranschens produkter, vilket förbättrat en del av den obalans som historiskt har funnits mellan tillgångs- och användningssidan.

Parallellt med detta arbete har NR fortsatt att utreda diskrepansen mellan intäkter och kostnader från underentreprenader i FEK. Utredningen har visat att det inte föreligger några skäl att misstro källan utan att diskrepansen beror på skillnader i vad de två variablerna mäter. En diskrepans som man redan korrigerat för tidigare, men som nu kan göras med större precision.

Ny källa för insatsförbrukningen inom kommunala myndigheter

För att beräkna BNP behövs ett stort antal statistikunderlag. Uppgifter om regionernas och kommunernas försäljnings- och förbrukningsstrukturer är ett sådant underlag. En fullständig uppdatering av dessa strukturer har inte gjorts sedan slutet av 1990-talet även om det varje år görs en uppdatering av vissa poster. Inför denna allmänna översyn fanns därför ett behov av en fullständig uppdatering av kostnads- och försäljningsstrukturerna, uppdelat på cirka 450

produktgrupper i NR:s tillgångs- och användningstabeller.

I en tidigare översyn, avseende referensår 2017, gjordes en pilotundersökning där information om konto, verksamhet och motpart hämtades från kommunernas och regionernas affärssystem. Det fanns viss osäkerhet i hur resultaten från 2017 skulle användas då de skiljde sig en del från befintliga NR-strukturer. Av den anledningen fattades beslut om att inte ta in resultaten i den förra allmänna översynen som publicerades 2019. SCB ansåg att ytterligare en mätning behövdes innan man kunde ta ställning till ett eventuellt införande av resultaten i NR.

Avseende referensår 2021 gjordes därför en ny undersökning. Försäljnings- och kostnadsstrukturerna uttryckt som andelar visade sig vara i stort sett lika mellan 2017 och 2021 vilket ökade förtroendet för de nya strukturerna. Efter viss bearbetnings- och bedömningsarbete är de nya strukturerna nu intagna i NR:s tillgångs- och användningstabeller avseende referensår 2021. Ambitionen framöver är att genomföra en ny undersökning vart femte år och därefter uppdatera strukturerna. De nuvarande strukturerna kommer därmed att gälla fram till nästa allmän översyn år 2029.

Arbetet med att bearbeta de nya skattningarna och ta in dem i NR:s tillgångs- och användningstabeller har till stor del genomförts med hjälp av finansiering från Eurostat.

Gemensamt för samtliga ovan beskrivna projekt som syftat till att förbättra insatsstrukturerna i såväl näringslivet som den offentliga sektorn är att de leder till förbättrade tillgångs- och användningstabeller samt i förlängningen bidrar till förbättrade BNP-skattningar.

Översyn av mervärdesskatten

En översyn av mervärdesskatten (moms) har utförts för att förbättra och förenkla modellerna för momsberäkningen i NR. Därutöver så har resultaten från andra projekt inom allmän översyn, så som ny nivå för hushållskonsumtionen, ändrade förbrukningsstrukturer samt produktfördelningen av

resevalutan också nödvändiggjort uppdateringar inom momsberäkningen.

Ny modell för programvaruinvesteringar

I NR skall anskaffning av datorprogramvaror bokföras som investering. Det vill säga en investering i en immateriell tillgång. Modellen för att mäta köpta programvaror har varit i behov av en översyn, inte minst på grund av den ökande digitaliseringen i ekonomin. Den tidigare modellen bestod av en över tio år gammal uppskattning av näringslivets årliga investeringar i programvaror som därefter extrapolerades år för år med hjälp av undersökningen Företagens utgifter för it (FUFU) som samlar in uppgifter om näringslivets utgifter och investeringar i programvaror. Kombinationen av en äldre investeringsuppskattning och en urvalsundersökning för extrapolering innebar betydande osäkerhet och beslut togs därför att se över och uppdatera modellen inom ramen för denna allmänna översyn.

Den nya modellen bygger på samma it-undersökning som tidigare, men i en uppdaterad version, där undersökningens frågor justerats för att direkt kunna skatta programvaruinvesteringarna i ekonomin i enlighet med riktlinjerna som finns i regelverket ENS2010 (Europeiska National- och regionalräkenskapssystemet). Resultatet jämförs därefter med förbrukningsinformation från bland annat FEK och justeras slutligen för att öka samstämmigheten mellan källorna. Då it-undersökningen genomförs regelbundet kan programvaruinvesteringarna framöver uppdateras mer frekvent och genomgripande än tidigare.

Förändringar i företagsstatistiken påverkar BNP-beräkningarna

Från och med referensår 2022 har det skett förändringar i den årsvisa ekonomiska företagsstatistiken i syfte att förbättra statistiken och kunna ge en bättre bild av företagen och deras verksamhet. Bland förändringarna är en översyn av den statistiska enheten verksamhetsenhet (VE) som finns implementerad i SCB:s företagsregister (FDB).

Detta får konsekvenser för företagsstatistiken, främst på grund av mer omfattande kodning av hjälpverksamhet i företagsregistret. Hjälpkodning

görs av enheter som endast verkar internt inom ett företag (eller en koncern) och vars tjänster inte säljs på en öppen marknad. Det gäller främst holdingbolag, fastighetsbolag och huvudkontor, men även enheter inom andra branscher kan förekomma. Enheter som hjälpkodas får samma bransch som den enhet de betjänar.

Förändringarna innebär att företagspopulationen som låg till grund för beräkningen av 2022 inte är jämförbar med populationen i tidigare år. För att hantera det tidsseriebrott som därmed uppstått så har FEK tagit fram en beräkning av 2021 med motsvarande hjälpkodning. Det har gjort det möjligt för NR att göra nära fullständiga beräkningar utifrån den nya populationen även för det året. Effekten på tidigare år har beräknats genom att de enheter som klassats om till hjälpenheter 2021 och 2022 identifierats i tidigare årgångar av FEK varefter deras värden flyttats på motsvarande sätt i respektive år. Justering på mikronivå har gjorts tillbaka till FEK:s startår 2003, medan åren dessförinnan har skrivits tillbaka med en gradvis avtagande effekt som går mot noll runt 1990. Detta har gjorts för flertalet variabler.

Förbättrad modell för objektiv avstämning

De årsvisa beräkningarna i NR genomförs i så kallade tillgångs- och användningstabeller där tillgången av en vara eller tjänst ställs mot användningen av densamma på detaljerad nivå. Beräkningarna i NR baseras på en mängd olika källor vilket medför att dessa tabeller innehåller större eller mindre diskrepanser för alla ingående produkter, det vill säga att tillgången och användningen av en produkt inte stämmer överens.

En central del i arbetet är att lösa dessa skillnader vilket i ett första skede sker genom att manuellt utreda och identifiera de problem som ger upphov till diskrepanserna. Alla diskrepanser kan inte lösas manuellt och i ett slutskede balanseras systemet med hjälp av statistiska modeller. I samband med översynen 2019 bytte NR modell för denna slutliga balansering, till en minimeringsmodell som baseras på osäkerhetsskattningar för underliggande data till NR. Modellen innebär att samtliga delar i tillgångs- och användningstabellerna kan bli föremål för justering, till skillnad från tidigare då endast varor

och tjänster som används som insatsförbrukning i produktionen justerades.

Inom allmän översyn 2024 så har osäkerhetstalen till modellen uppdaterats baserat på data från respektive undersökning avseende år 2021.

Förändrad konsolidering inom offentlig förvaltning

Ett inslag i den kommande allmänna översynen berör förändrad konsolidering inom offentlig förvaltning. Förändringen innebär att köp och försäljning mellan offentliga enheter tas bort. Förbrukningen och försäljningen minskar lika mycket.

Inom primärkommuner och regioner har den redovisning som sker på ändamålet ”Annan allmän förvaltning” (ändamål 0133 enligt Classification of the Functions of Government (COFOG)) setts över. På detta ändamål har tidigare redovisats kostnader för interna hyror och gemensamma verksamheter. Dessa fördelas nu ut på övriga ändamål i de verksamheter där de hör hemma. Inom staten är det flera ändamål som fördelas om till andra, men för de regionala och statliga delsektorerna har det endast skett en omfördelning av ändamål som inte påverkar konsumtionen. För primärkommuner blir det dock en omfördelning mellan egentlig verksamhet och affärsverksamheten vilket leder till en viss effekt på konsumtionen. Inget av detta har någon påverkan på finansiellt sparande.

Förändrad redovisningsprincip för finansiell leasing

I samband med insamlingen av Räkenskapssammandraget för kommuner (RS) avseende år 2021 uppmärksammades en förändrad redovisningsprincip avseende finansiell leasing av hyreskontrakt. Några kommuner har sett över sina hyreskontrakt utifrån de nya rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Detta har lett till att vissa av kontrakten har klassats om från operationell leasing till finansiell leasing.

Operationell leasing bokas som hyra i resultaträkningen då leasinggivare fortfarande har äganderätten av tillgången. Då hyreskontrakten i NR klassas om till finansiell leasing, där alla risker och

ägandet övergår till leasingtagaren, bokas kontrakten istället som en investering med anskaffningsvärde det år kontraktet startar. Samtidigt har ränta bokats för alla år under kontraktstiden medan hyreskostnaden, som tidigare bokats som förbrukning, har bokats bort för varje år.

Avgränsning av offentlig förvaltning

I samband med denna allmänna översyn ändras sektortillhörigheten för ett antal bolag från att ha varit en del av näringslivet till att redovisas inom offentlig förvaltning, då dessa betraktas som en förlängd del av den ägande myndighetens verksamhet. Översyn av populationen genomförs årligen och mindre enheter klassas om i samband med den definitiva årsberäkningen år t-2. Enheter som har större påverkan på sparandet ändrar sektortillhörighet i samband med allmän översyn. Flyttar mellan sektorer kan gå åt båda håll, det vill säga både in i och ut från offentlig förvaltning. Då bolag flyttas in i offentlig förvaltning så innebär det att bolagens produktion och andra transaktioner redovisas som en del av den offentliga sektorn och inte som tidigare en del av näringslivet. På motsvarande sätt kan flyttar även ske ut från offentlig förvaltning och in i näringslivet.

De flyttar som gjorts inom ramen för denna allmänna översyn påverkar det finansiella sparandet negativt med cirka 4 miljarder kronor i genomsnitt för perioden 2013–2021. Den offentliga skulden blir nästan opåverkad då den stora delen av upplåningen redan sker via offentlig sektor och således konsolideras bort.

Förbättrade skattningar av den dolda ekonomin

En ny rapport från Skatteverket (2020), ”Svarta inkomster: beräkningar baserade på Skatteverkets revisioner”, har föranlett en översyn av skattningarna för svarta löner och svarta företagsinkomster i NR och möjliggjort en uppdatering av nivåerna i NR. Dessa har sedan stämts av mot svart produktion så att måtten bättre stämmer överens än tidigare. Den nya ansatsen förbättrar nivåskattningen av den dolda ekonomin, och innebär på så sätt även en förbättrad skattning av BNP som helhet.

Medlemsavgiften till EU påverkas

EU-avgiften bestäms till stor del av hur hög bruttonationalinkomst (BNI) landet har och till mindre del av moms- och tullintäkter samt olika rabatter och justeringar. Då BNP ingår i beräkningen av BNI så innebär en förändrad BNP-nivå även en förändrad nivå för BNI och påverkar således EU-avgiften. Hur mycket avgiften ändras beror både på revideringen i Sveriges BNI och på hur mycket andra medlemsländer reviderar deras BNI.

Bruttonationalinkomst (BNI)

BNI räknas ut från BNP genom att man drar ifrån kapitalavkastningar och arbetsinkomster som går till utlandet och lägger till motsvarande inkomster som flödar in till Sverige. I BNI inkluderas även skattebetalningar och bidrag från internationella organisationer.

Andra förändringar som implementeras i översynen

Allmän översyn är inte bara ett tillfälle att introducera nya metoder och källor utan ett allmänt tillfälle att föra in ändringar på tidsperioder som annars är stängda. Det kan till exempel handla om att föra in revideringar i källor och om att rätta upp eventuella fel som upptäckts. Det kan även handla om allmänt förbättringsarbete.

Ovan nämnda revideringsprojekt förklarar en betydande del av förändringarna i allmän översyn 2024, men revideringar har även skett på en mängd andra områden. Till exempel så har arbetet med att förbättra samordningen mellan NR och betalningsbalansen, som påbörjades till förra allmän översyn, fortsatt och en produktfördelning av den så kallade resevalutan, genomförts.

Andra delar som också kommer att implementeras till publiceringen i maj 2024 är nya metoder för att beräkna sysselsättning och arbetade timmar i NR, där den nya datakällan Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) kommer att introduceras som källa. Mer information om detta kommer i samband med publiceringen i maj.

Kontaktpersoner: Jessica Engdahl 010-479 41 17 och Stefan Gunér 010-479 40 75

Fördjupning

Därför ser man över nationalräkenskapssystemet vart femte år

Vart femte år genomförs en allmän översyn av nationalräkenskaperna med mer omfattande revideringar av tidsserierna bakåt i tiden. Översynen görs för att på bästa sätt kunna beskriva den ekonomiska utvecklingen samt för att öka jämförbarheten mellan EU:s medlemsländer. Den här artikeln redogör för hur översynen går till och vilka områden som omfattas.

Nationalräkenskaperna (NR) är ett nationellt bokföringsystem där information från en mängd olika datakällor sammanställs. Syftet med NR är att ge en sammanfattande beskrivning av den svenska ekonomins omfattning, struktur och utveckling. Den

svenska ekonomin utgörs av svenska enheters ekonomiska aktiviteter samt de transaktioner som sker mellan svenska och utländska enheter. Tillväxttakten i svensk ekonomi, mätt som BNP-tillväxten, publiceras kvartalsvis och årsvis. Kvartalsberäkningarna baseras i stor utsträckning på preliminär statistik. Nivån hämtas från den senaste årsberäkningen. Årsberäkningen av BNP baseras på källor som är mer detaljrika och av mer slutgiltig karaktär. Sedan 2020 publiceras även en månadsvis och kvartalsvis BNP-indikator som kännetecknas av snabbare framställningstid och mer preliminärt och ofullständigt statistikunderlag. Den senaste ordinarie kvartalsberäkningen utgör basen för indikatorberäkningarna.

För att på bästa sätt kunna beskriva och förklara den ekonomiska utvecklingen så behöver förbättringar införas emellanåt. Vissa källor uppdateras inte årligen utan till exempel vart tredje eller vart femte år. För de mellanliggande åren görs därför framskrivningar eller modellskattningar. Eftersom mer fullständiga uppgifter erhålls från dessa källor efterhand, behöver också beräkningarna och de modellantaganden som ligger bakom dem ses över med jämna mellanrum. Det kan också vara befogat att byta datakällor när ny statistik tillkommer eller förbättras på olika sätt. Sammantaget är dessa förändringar nödvändiga för att BNP ska uppskattas så korrekt som möjligt.

Gemensam syn inom EU på allmän översyn

EU:s medlemsländer enades år 2014 om en ny gemensam manual för nationalräkenskaperna, ENS2010, med nya riktlinjer för hur beräkningarna ska göras. Inom ramen för EU-samarbetet har det sedan tagits fram en gemensam revideringspolicy, Harmonized European Revision Policy (se faktaruta i slutet av artikeln) som säger att medlemsländerna bör genomföra och implementera en allmän översyn (på engelska benchmark revision) vart femte år. Den senaste översynen publicerades 2019 och följaktligen görs en ny översyn nu under 2024 och därefter 2029. Motivet är att uppnå en större jämförbarhet mellan länder vilket efterfrågas av internationella institutioner såsom EU, ECB, IMF, FN och OECD. Majoriteten av EU-länderna gör en översyn 2024.

BNP-påverkande delar revideras

Översynen görs på huvudaggregatet BNP som utgörs av värdet av alla de varor och tjänster som produceras i ett land under en period. BNP kan beräknas på tre olika sätt, från produktionssidan, användningssidan eller inkomstsidan.

Tre sätt att beräkna BNP

Produktion

Förädlingsvärde + Produktskatt – Produktsubventioner

Användning

Konsumtion för slutlig användning + Bruttoinvesteringar + Export – Import

Inkomster

Löner + Sociala avgifter + Produktionsskatter – Produktionssubventioner + Importskatter – Importsbubventioner + Driftöverskott brutto + Sammansatt förvärvsinkomst

Vid den allmänna översynen sker en genomgång på finaste nivå i årsberäkningen för det år som framöver ska utgöra benchmark, denna gång 2021.

Nya källor kan tas in vid en allmän översyn

Det är många olika områden som kan genomlysas vid en allmän översyn av nationalräkenskapssystemet. Enligt den EU-gemensamma revideringspolicyn kan översynen omfatta:

- Sätta benchmark som underlag för kommande perioder
- Implementering av nya källor
- Förändringar i underlag
- Intermittenta undersökningar som underlag
- Förbättrade registeruppgifter
- Metodförändringar
- Nya klassifikationer
- Nya definitioner
- Rätta fel som har upptäckts
- Kvartalsmönster

Vid en allmän översyn finns möjlighet att ta in nya källor som underlag till delberäkningar av BNP. Det kan till exempel röra sig om nya fenomen i ekonomin som kräver nya undersökningar. I vissa fall måste en tid gå för att det ska gå att se att en strukturell förändring i ekonomin har skett, exempelvis vid uppkomsten av nya tjänster.

Det kan också handla om fall där en undersökning har omarbetats och förändrats och ett nytt resultat erhålls från undersökningen. Då kan nya metoder för beräkningen inom NR behöva tas fram för att säkerställa att kvaliteten bibehålls i NR.

I många länder finns en strävan efter att övergå till registerbaserad statistik istället för att använda urvalsundersökningar. Då minskar bördan för dem som lämnar uppgifter till statistiken.

Statistiska undersökningar görs utifrån de urvalsramar som ges av våra statistiska register. Genomgångar av dessa register görs ibland vilket får konsekvenser för de undersökningar som baseras på urval utifrån dem. Företag som ingår i företagsregistret kan byta branschtillhörighet vilket kan avgöra vilken undersökning som mäter dess ekonomiska aktiviteter. Ett branschbyte sker när ett företag ändrar sin verksamhet och det är inte ovanligt. Även om ett företag byter branschtillhörighet så ingår företaget i någon av SCB:s undersökningar och därmed samlas data fortfarande in som matchar NR:s behov. Det finns dock fall då röjanderisk för ett enskilt företag riskeras och i sådana fall väntar NR till den allmänna översynen med att byta företagets branschtillhörighet.

Intermittenta undersökningar är mer omfattande och detaljrika undersökningar som inte utförs varje år. De utförs i ett visst intervall, vanligen vart tredje eller vart femte år, och underlag kan tas in vid den allmänna översynen. För åren däremellan görs modellberäkningar.

Värdering och bokföringstidpunkt är viktiga för att nationalräkenskapssystemet ska bli konsistent mellan alla delar och SCB arbetar kontinuerligt med att få alla uppgifter konsistenta oavsett vilken undersökning som källorna baseras på. Ett exempel på detta är nya värderingsprinciper som innebär en harmonisering mellan nationalräkenskaperna och betalningsbalansen för export och import av varor.

Fler produkter än BNP kan påverkas av översynen

Alla delar i nationalräkenskapssystemet kan revideras i en allmän översyn. För

regionalräkenskaperna görs en ny regional anpassning på kommunnivå för bruttoregionalprodukten (BRP). Dessutom kan samma slags översyn göras för de källor och metoder som används för denna regionalfördelning som för årsberäkningen på nationell nivå.

Den del av det nationella bokföringssystemet som leder till sektorvis reallt finansiellt sparande kan också komma att ses över i den allmänna översynen. Finansräkenskaperna som mäter de finansiella flödena i ekonomin påverkas av förändringar i kontosystemet, men omfattas inte av samma strikta revideringspolicy som övriga nationalräkenskapssystemet.

Hela NR-systemet revideras vid samma tidpunkt

Nationalräkenskaperna är ett stort sammanhängande kontosystem med flera delar som hänger ihop. Korrigering av en bokföringspost påverkar flera andra delar i systemet. Därför är det viktigt att gå igenom alla delar i NR-systemet vid samma tillfälle för att konsistens alltid ska råda inom systemet. Nationalräkenskapssystemet består av reala, finansiella och regionala räkenskaper. Även satellitkonton såsom hälsoräkenskaper, turistsatellitkonto med mera ska hänga ihop.

Revideringar utöver den allmänna översynen

Alla revideringsbehov kan inte vänta till nästa tillfälle då en allmän översyn ska genomföras. När det har inträffat händelser i ekonomin som har en direkt påverkan på det aktuella kvartalet tas direkt hänsyn till dessa i enlighet med NR:s revideringspolicy.

Händelser som revideras vid behov och inte väntar in allmän översyn är:

- Lagförändringar tas, om det är möjligt, in när de inträffar.
- Flytt av verksamhet till utlandet tas med, men flytt av verksamhet mellan olika näringsgrenar tas oftast inte in direkt.
- Säsongrensningmetoder ses över löpande och förändras vid behov.

- Referensåret i kvartalsberäkningarna av BNP byts årligen i samband med publiceringen av första kvartalet.
- Förändringar som påverkar excessive deficit procedure (EDP) kan tas in vid fjärde kvartalet.

Revideringar i NR

NR följer i sin tillämpning SCB:s revideringspolicy och är anpassade till den harmoniserade europeiska revideringspolicyen för makroekonomisk statistik, HERP. Mer information hittas här:

[Practical guidelines for revising ESA 2010 data](#)
[Nationalräkenskapernas revideringspolicy](#)

Kontaktpersoner: Jessica Engdahl 010-479 41 17 och Stefan Gunér 010-479 40 75

Internationell utblick

Bostadspriserna backar i EU

Det tuffa ekonomiska läget för hushållen de sista två åren återspeglas i bostadspriserna som på många håll inom EU bromsats och i vissa fall även fallit. Extra stora prisnedgångar syns i Danmark, Finland och Sverige.

Sett i ett längre perspektiv var det många länder, som kämpade med en svag ekonomisk tillväxt och höga skulder i efterdyningarna av finanskrisen. Det påverkade även bostadsmarknaden. I Spanien gick bostadspriserna ned 13 procent i årstakt, enligt Eurostats bostadsprisindex, under första kvartalet 2013. Genomsnittet i EU visade på minussiffror under alla kvartal 2013. Bostadsprisindex mäter försäljningspris av småhus och bostadsrätter.

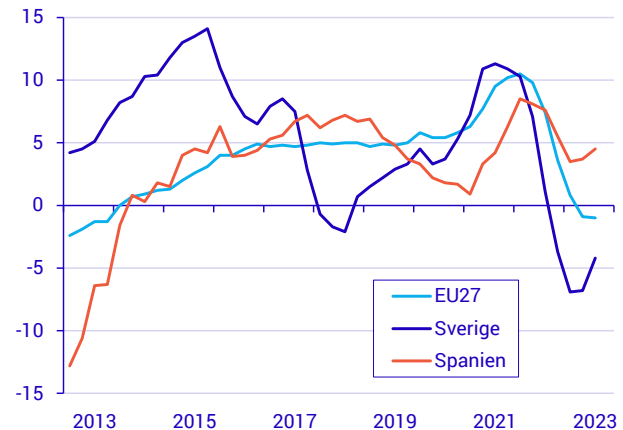
I Sverige var läget ett annat. Där stack priserna istället iväg uppåt. Som mest låg den årliga tillväxttakten på 14 procent 2015.

Finansinspektionen införde det första amorteringskravet 1 juni 2016 och det skärpta amorteringskravet 1 mars 2018. De hade båda en återhållande effekt på både skuldökningen för hushållen och priset på bostäder.

Ökad grad av hemarbete i samband med pandemin drev sedan efterfrågan på större boende. Det påverkade priserna på bostäder som steg. Det högre kostnadsläget för hushållen under 2022 och 2023 tryckte därefter ner ökningstakten på bostadspriserna i många länder. I flera länder föll

priserna. Inte sedan 2013 har bostadspriserna fallit inom EU, men både andra och tredje kvartalet 2023 visade återigen röda siffror.

Bostadspriserna föll mer i Sverige än genomsnittet för EU
Bostadsprisindex. Kvartal. Årstakt i procent

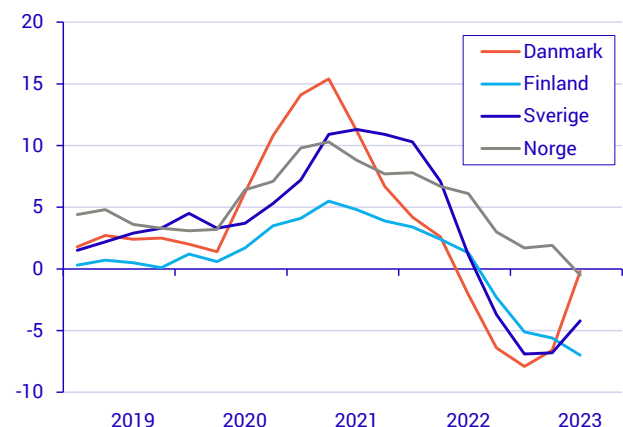
Källa: Eurostat

Starkare bostadsmarknad i Norge

I de nordiska länderna är hushållen högt skuldsatta jämfört med många andra europeiska länder. Andelen bolån med rörliga räntor är dessutom väldigt hög i Norge och Sverige. Det ökar räntekänsligheten som påverkar bostadspriserna.

Medan bostadspriserna i Danmark, Finland och Sverige backade tredje kvartalet 2023 har de norska priserna stått emot bättre. Detta trots att norska hushåll hade OECD:s nästa högsta skuldsättning 2021, med danskarna hack i häl.

Stora bostadsprisfall i Sverige, Danmark och Finland
Bostadsprisindex. Kvartal. Årstakt i procent

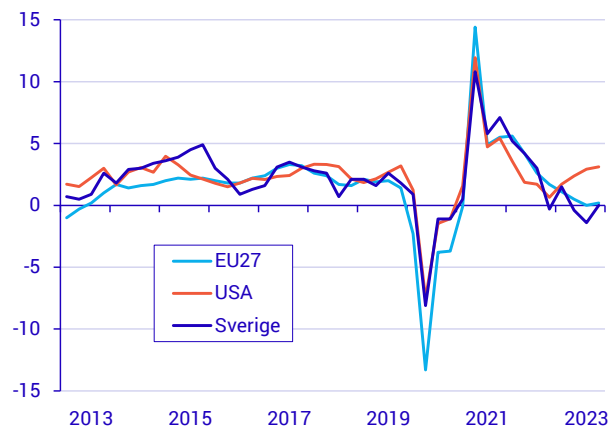
Källa: Eurostat

Kontaktperson: Caroline Ahlstrand 010-479 43 33

Indikatorer för Sverige, EU och USA

Stark ekonomisk tillväxt i USA

BNP-tillväxt i procent jämfört med motsv. kvartal föregående år.

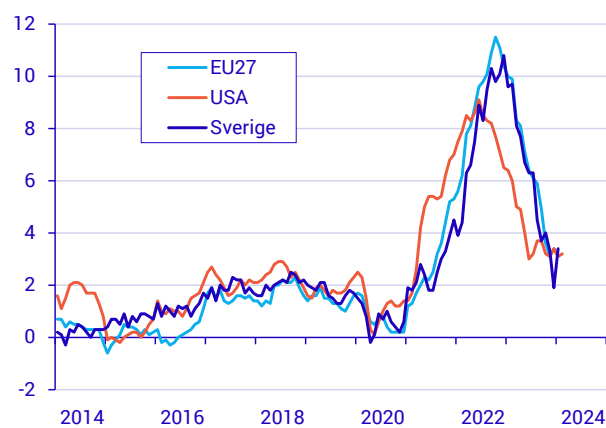

Källa: Eurostat och OECD

- Den amerikanska ekonomin har haft näsan över vattenytan och BNP-tillväxten har varit betydligt starkare än EU:s under 2023.
- EU ligger strax över nolltillväxt både under tredje och fjärde kvartalet.
- Den svenska ekonomin visade negativ utveckling under de tre sista kvartalerna 2023.

Nedgången i inflationen har stannat av

HIKP för Sverige och EU27, KPI för USA, årsförändring i procent

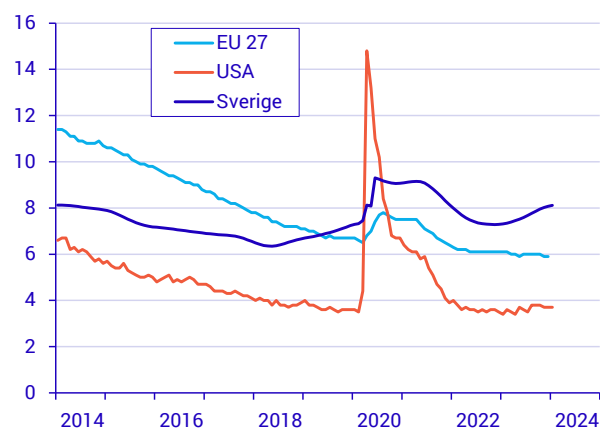

Källa: Eurostat och U.S. Bureau of Labour Statistics

- Inflationen har fallit tillbaka under 2023 och låg i januari på strax över tre procent i Sverige, EU och USA.
- Den svenska inflationen steg i januari efter att ha minskat i två månader.
- I EU27 och USA minskade istället inflationen i januari efter en ökning i december.

Arbetslösheten stiger i Sverige

Arbetslöshet, procent av arbetskraften, säsongrensad och utjämnad

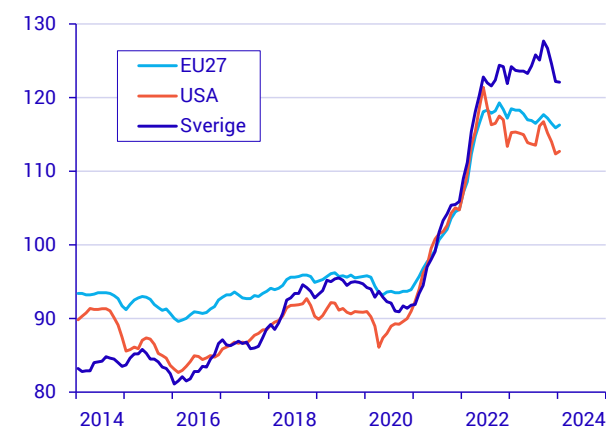

Källa: Eurostat och OECD

- I säsongrensade och trendjusterade tal har arbetslösheten i Sverige stigit under hela 2023.
- Även i USA har arbetslöshetssiffrorna stigit, men i måttlig takt och från en låg nivå.
- I EU syns inga tecken på försämrad arbetsmarknad. Arbetslösheten har legat runt 6 procent sedan början av 2022.

Endast marginell nedgång för producentpriserna i EU

Producentprisindex för industrin, Index 2021=100

Källa: Eurostat och U.S. Bureau of Labour Statistics

- De svenska producentpriserna steg till och med september 2023 men har därefter sjunkit.
- I USA har producentpriserna varit på nedgång sedan juni 2022.
- I EU har producentpriserna endast gått ner marginellt.

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.

Bildkällor: Omslag – AVTG, iStock
Sidan 4 - Dilok Klaisataporn, iStock
Sidan 9 - Karl Forsberg
Sidan 15 - years, iStock
Sidan 18 - Comfreak, Pixabay

ISSN: 1653-3828 (Online)
URN:NBN:SE:SCB-2024-A28T12403_pdf

Ansvarig utgivare: Petra Nilsson
Redaktion: Caroline Ahlstrand (redaktör)
Monica Andersson
Johannes Holmberg
Jenny Lunneborg

Kontakta oss via e-post: ekstat@scb.se
Copyright: SCB. Citera gärna, men uppge källa
Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se